

MOTERŲ DIRVA

MĖNESINIS ŽURNALAS, LEIDŽIA A. L. R. K. MOTERŲ SAJUNGA.

TOMAS VI

Spalio-October, 1922.

No. 10 (74)

Entered as second Class Matter Nov. 30, 1918 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under act of March 3, 1879

"Moterų Dirva" (Women's Field).
Published monthly by A. L. R. K.
Moterų Sąjunga (Lith. R. C. Wo-
men's Alliance of America).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.50
Six Months	\$1.50
Single copy	.20
In foreign countries yearly	\$3.00
Six Months	\$1.75
Single copy	.25

"MOTERŲ DIRVA"

917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

"MOTERŲ DIRVA"

Moterų mėnesinis žurnalas
Leidžia A. L. R. K. Moterų Sąjunga
KAINA:

Suv. Valstijose metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.50
Vienas egz.	.20
Užrubežyje metams	\$3.00
Pusmečiui	\$1.75
Vienas egz.	.25

"MOTERŲ DIRVA"

917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

PASKAITA MOTERŲ SAJUNGOS NAUDAI, APIE VIENYBĘ.

"Kaip gera ir smagu gyventi moterims vienybėje." Ištikro, ten gera ir smagu, kur yra vienybė. Žmonijos gyvenime vienybė yra reikalingiausias faktorius. Vienybė ne tik visuomenės gyvenime yra labai reikalingas daiktas, bet ir šeimyniškame gyvenime. Kadangi vienybė yra taip svarbi mūsų, kaip šeimyniškame, taip ir visuomeniškame gyvenime, tad apsistojusios apie ją daugiau pagalvokime. Kodel vienybė mūsų tarpe yra taip svarbi ir ką vienybė mums teikia.

KODEL VIENYBĖ YRA SVARBIU DAIKTU.

Kiekvieno daikto svarbą geriau pažįstame tuomet, kuomet to daikto netenkame. Turtuolis neapvertina pinigų svarbos, jei jis jų labai daug turi. Bet tegul jis jų netenka, tada jis pamato jų didelį reikimą. Žmogus savo tėvynėje gyvendamas, nekarta nepastebi kas yra tėvynės meilė, bet lai apleidžia savo tėvynę, tada jo širdyje užsidega karšta tėvynės meilė. Ne bereikalo ir dainius Adomas Mickevičius budamas toli nuo tėvynės Lietuvos iš savo širdies gilumo šaukė: "Lietuva brangi mano tėvynė, kaip tave reik brangint tas tik pa-

mato; kursai netekęs dar matau garbingą, grožybę tavo ir giestų išsiilgęs."

Lygiai ir su vienybe. Mes jos neapkaunuojame, kuomet ją turime. Labai gailemės jos netekę. 1914 metais, kuomet pasaulis prarado vienybę, kas pasidarė. Kilo didžiausias karas. Žuvo daug nekaltų žmonių. Žuvo karaliai su savo karalystėmis. Daugelis našlaičių, našlių, ubagų, raišių dar ir šiandien belieja ašaras, bevaitoja. Vieni neteko turto, kiti sveikatos, o dar kiti gyvybės; o tai vis tas atsitiko, kuomet vienybė tarpe pasaulio tautų dingo.

1918, Lapkričio 11 d., kuomet tautos pasirašė bei sutiko baigti baisųjį karą, koks džiaugsmas pripildė kiekvieno širdį. Ilgas valandas varpai gaudė, švilpynės borbė, minios parodavo iš džiaugsmo, jog vienybė vėl užviešpatavo tautų tarpe. Žmonija pabuvus apie penkerius metus be vienybės, labai ją apibrangino.

Arba vėl šeimynoje iškylus barniams, vaidams, nesutikimams, po teismus tįsytams, koks yra nemalonius gyvenimas. Bet jiems prasišalinus, vėl vienybei ir santaikai užviešpatavus, kaip tos šeimynos nariai brangiai vienybę apsiprekiuoja.

Tas labai lengva pritaikinti ir prie bile draugijos. Kuomet draugijoje iškyla barniai, vaidai—nėr narių tarpe vienybės, kaip toji draugija šuoliais žemyn puola. Tuomet nariai jau ne žodžiuose, bet praktikoje, mato didelę vienybės svarbą. Vienybei sugrįžus tikrai su senovės Dievo įkvepto rašėju sušunka savo širdyse: "O, kaip gera ir smagu gyventi žmonėms vienybėje."

Dabar pažvelkime į Moterų Sągą kaip tokiai didelai organizacijai vienybė yra svarbiu daiktu. Be vienybės panaši organizacija negalėtų gyvuoti

nei vienu metų. Dirstelėjus į tuos pergyventus šios organizacijos septynerius metus, nenoroms turime pripažinti, kad šioje šalyje lietuvių--aitės toli buvo ir yra nuo to obalsio—Vienybės. Per tiek metų gyvavimo, nei po tukstantį į metus narių nepriširašė. O juk Amerike lietuvių--aičių randasi nei ne dešimts, nei ne dvidešimts tukstančių. Bet kelis kart daugiau. Kodel nei trečios dalies neprigul prie Moterų Sąjungos? Atsakymas aiškus, delto, kad ne visos tęsupranta vienybės svarbą. Tad ir stebėtina, kad moterys, kurios iš prigimties esam draugiškos, o prie vienybės nesam linkusios..

"O laikas jau laikas iš miego sukilti
Septynetas metų—naktis be

[aušros!

Gana aimanavus! Pažadėkim viltį
Ir stokim vienybėn, nelaukę

[giedros!"

Jei visos moterys prie Moterų sągų priklausytų, tai ką atsiektume. Arba jei visos gyventume vienybėje, tai ką gautume. O labai daug. "Vienybėj, tai galybė." Pažvelkime į tuos mažus vabalėlius skruzdėlėles. Kokios jos mažos, o vienok, kad pas jas yra vienybė, kokius didelius pylimus sudaro, kokius kupstus sukrauja. Vieną niekuomet tokio darbo negalėtų nuveikti. Arba vėl bite-lės, kiek prineša medaus, kiek pridriba korų. Kadangi jos dirba visos išvien, dirguojant motinėlei, tas joms esti galima padaryti. Taip tad ir moterims, bei abelai žmonijai vienybė reikalinga.

Žmonija gali išbudavoti virš debesų bokštus, namus, gali praveisti ilgiausius tunėlius, iškasti kanalus ir t. t. tą gali padaryti tik sujungtomis spėkoms. Pavieniai žmonės niekuomet to nebut padarę civilizacijos pro-

greso, koks šiandien yra. Reikėjo ir reikia visiems vienybės ir per vienybę žengiamo prie geresnio, tobulesnio gyvenimo.

Moters pakol nebuvo susiorganizavusios, buvo daugiau niekuom, kaip vyrų vergėmis. Negalėjo drįsti pakelt balso prieš savo skriaudėjus. Turėjo daugiau ilgiau dirbti, o užmokestis buvo kur kas mažesnė negu vyrų. Daugelis neteisbių link moterų davė progą moterims spiestis į kruvą ir kovoti prieš savo išnaudotojus. Trumpame savo organizavimosi periode, moterys sugebėjo jau sudaryti tvirtas organizacijas. Budamos organizuotos jau daug sau teisių iškovojo. Jau turi lygias pilietystės teises daugelyje viešpatijų. Jau ir uždarbi daugelyje vietų tą patį su vyrais dirbančių darbą išreikalavo. Apšvietoje ir-gi jau moters nėra skiriamos nuo vyrų. Joms ir-gi lygus mokslas. Profesijų pasiskyrimas nėra jau varžomas. Žodžiu sakant, moterų pasaulio susiorganizavimas, supratimas vienybės daug ir labai daug labo moterei suteikė.

Tai abelnį ruožai tojo labo, kurs įvyko tik pasidėkuojant vienybei. Bet jei dirsteltume į ypatingus daiktus, kiek mums kiekvienai individualiai imant, gero suteikė, tai neprivalėtume ilgiau nuošaliai nuo vienybės nuo organizacijos laikytis, bet stoti eilėnų prakilnių veikėjų, paduoti joms tame darbe ranką ir tikrai raginti "kaip gera ir smagu moterims gyventi vienybėje."

Kaip išsitariau, jog moters dar neseniai tepradėjo vienybės spiestis Lietuvoje jau suvirš dešimts metų kaip Katalikių Moterų Draugija gyvuoja, kurios tikslu yra: "suvienyti lietuvės katalikes moteris bendram kulturiškai-visuomeniškam darbui dėl moterų apšvietimo, doros ir eko-

nomiškos jų gerovės pakėlimo." Rusijoje kiek vėliau moters susiorganizavo. 1909 m. pabaigoje, kuomet Petrograd'e buvo moters susivažiavusios, senelė aštuontos-dešimties metų Filosofova, iš džiaugsmo šiaip į susirinkusias prabilo:

"Brangus sveteliai! Sveikinu jumis sveikus sulaukusius šios iškilingos dienos atidarymo pirmutinio moterų susivažiavimo Rusijoje. Man sulaukus šiai aštuontos-dešimties metų tą dieną yra viena iš šviesiausių mano gyvenime. Jaunystėje aš turėjau džiaugsmą buti liudytoja paliuosavimo nuo baudžios; dabar pabaigoje gyvenimo aš esu liudytoja išliuosavimo moterų. Ir kas žino, gal jau nebetoli tas laikas, kuomet mes, kaip pilnateises pilietės, įeisime netiktai miesto Dumon, kurios vaišingumu dabar naudojamės, bet ir Viešpatijos Dumon ir užimsime vietas greta su vyrais atstovais."

Lietuvoje Amerikoje ir kitur, jau moters yra lygios pilietės su vyrais. Tos senelės pranašystė išsipildė. Bet ar visos moters supranta pilietystės teises, ir ar jomis naudojasi? Nenoroms ir su apgailėstavimu turime atsakyti, kad NE. O tas delei to, kad daugelis dar nėra susiorganizavusios. Daugelis neapvertina kaip svarbu but vienybėje. Ką vienas dydis mūsų veikėjas moterims Kaune susivažiavusioms, 1908 m., Gruodžio 13, tarė, tas galima dar dabar Amerikos lietuvaitėms šiandien tarti: "Iki šiol mūsų moteris maž te veikė, vardan visu-plačiausio ir visu-augščiausio katalikybės principo. Jei kurios ir veikė vardan kitų siauresnių ir žemesnių principų, kaip antai, feminizmo, socializmo, nacionalizmo it tam panašiai. Per tai ir išsidirbo palengvėl nuomonė, kad lietuvė katalikė negalinti buti tikra visuomenės vei-

kėja. Ačiu Dievui. Tamstos gerbiamosios p-nios, savo ikšioliniu veikimu puikiai ardote aną, gan prasiplatinusį pas mus prietarą. Ardykit jį ir toliaus, taip-pat pasekmingai savo tikrai visuomenišku veikimu. Tas veikimas bus geriausias L. R. K. M. Draugijų apginimas. Nes jei geras daiktas yra gražiai kalbėt, tai dar geresnė už dailius žodžius—yra geru darbu byla. Jei Tamstų pusėje ir mažiau bus dailių žodžių, bet už tai daugiau gerų darbų, nieko Tamstos neprakišite. Anaipol, visuomenė matydama Tamstų darbus ilgai, turės norom, nenorom pripažinti, jog lietuviškos katalikės yra tikros kultūriškos darbininkės ir tikros visuomenės veikėjos.”

Taip tad ir jus, brangios Amerikos lietuvaitės, eikite po Kristaus vėliava. Rašykitės prie Katalikiškų moterų organizacijų, griaukite klaidingas nuomonės, o tikrai ateitis bus Jusų. Matote didelę vienybės svarbą ir naudą. Ar neverta, todėl vienybėje gyventi? Vienybėje gyvenant busi apsaugota nuo kuno ir sielos nelaimių, priešų. O nelaimėms išstikus, bus kam apie tavę rūpintis, tavę paguosti ir tau iš tos nelaimės išsikivinkliuoti. Budama nare šios didelės organizacijos geriau ir pasekmingiau galėsi pasidaruoti visuomeniškam-kultūros apšvietos labui. Tikrai, jei visos Amerikos lietuvaitės suprastų vienybės svarbą ir naudą, nei vienos neturėtų likti pavienės. O jei tas įvyktų, kaip gera ir smagu but moterims gyventi vienybėje.

Gražu už vienybę pavargti, kentėti;
Palaimintas darbas šitos draugijos;
Laiminga, kur' pradedant aušrai
tekėti,

Su sesėmis į darbą, kaip milžinas
stos.

Kun. Pr. Jis. šą, bet dar svarbiau yra mokėti bent

Vakarai - ar vakariniai kursai?

Atėjus rudens šaltam, nubodžiam laikui, ar nevertėtų mūsų Sąjungos kuopoms pagalvoti apie vakarinius kursus, kuriuos sulyg mūsų konstitucijos *p r i v a l o* atidaryti kiekviena kuopa.

Mūsų organizacijos viršiausias tikslas, tai savitarpinė pašelpa ir apšvieta. Mes neužsibriežiame sau nepasiekiamų tikslų neskrajojame padangėmis, nepozuojame kaip pasaulio “reformatorės”, kurios norėtų prašalinti visus blogumus iš šios ašarų pakalnės, bet vaikščiodamos nužemintai žemės takais, stengemės savo sesutėms pagelbėti, sulyg savo menkų išgalių.

Išnešdamos Seimuose gražiai skambančias rezoliucijas nieko gero tuo nepadarytume — Seimų rezoliucijos — lieka dažniausiai tik rezoliucijomis. Bet tylus, rimtas ir naudingas darbas yra daug vertesnis už gražius šauksmus. Tokiu darbu kaip tik ir yra Sąjungos kuopų vakariniai kursai. Kuomet susikūrė Moterų Sąjungos kuopos, visos rodos prisilaikė konstitucijos ir buvo įsteigusios vakarinius kursus namų ruošos, skaitymo, rašymo, mezgimų, siuvimų ir t. t. Paskui, augant Sąjungai mokėsimosi upas lyg išgaravo, pradėjome rengti vakarus, teatrus. Tai visa labai gerai, nes kuopos juk turi kokių nors budu užsidirbti sau pinigų saviems reikalams. Bet neprivalėtume pakeisti vakarinių kursų — vakarais kiekviena kuopa privalo bent porą vakarų savaitėje pašvęsti vakariniams kursams. Į kursų mokytojus reikia kviešti kompetentiškus mokytojus. Svarbu yra mokėti namų ruošą, bet dar svarbiau yra mokėti bent

rašyti ir skaityti. Išmokus skaityti, galima jau bus daug ko pasimokinti iš naudingų knygų bei laikraščių. Iš keliolikos šimtų sąjungiečių — kiek narių moka taisyklingai rašyti lietuviškai—ir angliškai?—Tad kas mums reikalingiau, vakarai rengti—ar vakarinius kursus steigti? Pagalvokime apie tai sąjungietės.

Aida.

I darbą sąjungietės.

Štai jau praleidome VIII-tą metų mūsų organizacijos gyvavimo, pradėjom žengti IX metus. Kiekvieną metų kada įvyko seimai, buvo padaryta daug gerų nutarimų dėl pagerinimo ir padidinimo Moterų Sąg. Kaikurie nutarimai tapo įvykdyti, bet daug iš jų pasiliko tik nutarimais. Šį metų taipgi buvo gerų ir gražių įnešimų ir nutarimų padaryta. Sąjungietės, stengkimės juos įvykdyti gyveniman, pašveskim savo liuosą laiką, sunaudokime savo energiją dėl labo ir gerovės Moterų Sąjungos. Kodel mūsų organizacijos

kuopų yra tik 58? Ar kitų kolonijų moterys dar nežino apie prakilnią organizaciją Moterų Sąjungą?

Į darbą sąjungietės! Dirva yra plati veikimui, tik ją reikia gerai išdirbti. Pirmiausiai reikia organizuoti kuopas tose kolonijose, kuriose dar jų nesiranda, antrą, jei jau randasi kuopa toje kolonijoje, tai stengkitės prikalbinti visas moterys ir mergaites prie jos. Šiame VIII-me Seime buvo nutarta duoti už prirašymą naujos narės 50c. dovanų. Taigi dabar stokitė į darbą, prikalbinkitė naujų narių.

Jau nuo seno yra žinoma, kad moteris yra labai darbščios, jas visi kviečia į pagelbą prie įvairių didelių darbų, nes moteris daug gali nuveikti vien savo švelnumu ir mandagumu.

Taigi kviečiu šį metų, ypatingai dirbti dėl labo ir padidinimo savo vienintėlės ir geriausios organizacijos šioje šalyje mūsų Sąjungos.

Kuri sąjungietė pirmiausiai suorganizuos naują Moterų Sąjungos kuopą?

M. Jokubaitė,

L. R. K. M. S. Centro pirm.

TAMSIOJI PUSĖ.

Europą po karo galima palyginti kunu ir dvasia paliegtam žmogui. Jos eisena ir kvėpavimai yra nenormalus. Ir kažin, kiek ims laiko, kol Europa sunormalės, pagis kunu ir dvasia.

Jei girdžime, kad Lietuvoje tas ir tas dedas, kad daug visokio blogo, negerumo, tai nelabai turime stebėtis. Juk čia kaip tik karščiausios karo operacijos ėjo; ko nesugadino šimtmečiai aziatų kultūra, tą pri-

baigė karo audros, žiaurios okupacijos ir viso to pasekmės. Be to penktus metus gyvename kaimynystėje su sovietų valstybe iš kur keisti obalsiai eina, nejaukus vėjai pučia.

Tėmijant ir klausant iš šono apie Lietuvos gyvenimą, nereikia prileisti, kad vien vyrija tur blogas puses ir kad vien iš jos visos blogo šaknys kyla.

Yra Lietuvoj inteligentų, kurie spiauna į Vakary kultūrą, o garbina

Rytų mėsą. Anot jų, Vakarų kultūra pasėnus, einanti iš mados, likusi be dvasios. Kas kita Rytų (Rusijos) kultūra: ji nauja, ji ateities kultūra. Šalin visokie susivaržymai, padarumo dėsniai! Nes jie tik žmogaus laisvę riboja. Jei mergina ruko, girtuokliauja, pripažįsta laisvą meilę — tai kulturinga.

Ne kitokių įsitikinimų ir nusistatymų yra tos moteriškosios, kurios persiėmę Rytų kultūros dvasia. Pasiklausykite, ką jos kalba ir kaip sąprotauja. Nerukai, negerai, nepažįsti laisvos meilės — tai ne vyras. Ir su koku dažnai pasididžiavimu jos tai pasako tiems vyrams į akis, kurie nesilaiko šitų "principų." Šiandien jau įvairiose mišrose kompanijose moterys čiulpia "cibukus" nepraščiau už vyrus, nepraščiau už juos pakalba ir apie laisvą meilę.

Skundžiamės, kad valdininkija netikus. Daugiausia skamba valdininkai, valdininkai. O valdininkės? Juk ir moterys užima įvairias vietas, darbuojasi valstybei. Taigi ir apie jas galima kalbėti. O tenka pasakyti, kad netikumo pasireiškia ne mažiau, kaip pas vyrus. Kai vyrai vis šį tą per dieną sukrapšto, tai moteriškosios visai nieko. Pradedama pajuokti, kad moteriškosios įvairiose įstaigose, raštinėse užima vietas dėl dekoracijos.

Žinoma, čia kalta vyriausybė, netikusi sistema. Kaip buvo prie rusų, taip daugeliu žvilgsniu ir pas mus yra. Nėra sunormavimo darbo, darbininkų statoma du ar kelis kart daugiau, negu reikia. Tiesa, kai kurie iš rusų į mūsų valstybę perėję činovnikai skundžiasi, kad pas mus esą per daug darbo. Pas rusu, girdi, tai buvę laikai! Į kanceliją eidavo tam, kad čia pasidalinus vakarykščios dienos įspūdžiais ir pasitarus,

kaip praleisti sekamą vakarą. Tokių tipų pilna dabar ir pas mus. Jie nuodina, demoralizuoja jaunos respublikos dvasią užkrėsdami rusų valstybės ligomis jauną mūsų valdininkiją.

Apskritai, iš rusų perėjo pažiūra, kad darbas, ypač mokintą žmogų žemina. Kuomet Amerikoje aukštąją mokyklą baigusi panelė nesidrovi skusti bulvių, grindis išplauti, valgius gaminti ir pyragą išsikepti, tai Lietuvos jaunuomenė rusų mokykloje išmoko viso to lenktis, bodėtis. Gimnazistė įsiritus į ketvirtą klasę skaitė sau už pažeminimą šokiais dalykais užsiimti. Delto puikiausia pereinavo klasinį flirtą ir kitų "svieto gudrybių" kursą.

Nenuostabu, kad tokios panos ištekę už negudresnių vyrų, palinkusių žiūrėti gyveniman pro Rytų kultūros akinius, negalėdavo sukurti gražaus, jaukaus šeimos židinio. Tokia pora, nešdama didžiausią vargą, materialį nuskurdimą, negal apseiti be tarnaitės, kuri moka virti, puodus plauti, apvalyti.

Ką veikia dailioji lytis dabar — liuosu nuo darbo laiku? Valstybės įstaigose dirbama po 7 ar 6 valandas laiko. Aišku, kad yra progos šiuo ar tuo užsiimti, šio ar to pasimokinti. Bet ar pasinaudojama liekamu laiku? Ne. Praleidžiama jis šokiais, "spacerais," tik ne naudingais pasimokymais darbo, namų ruošos ir t. p.

Šokiai — mėgiamiausias užsiėmimas kaip vyrų taip ir merginų. Iš rusų ir vokiečių laikų Lietuvoje įėjo nepaprastas budas šokti ir apskritai linksmintis. Šokiai pradedama vakaro 7 ar 8 valandą, baigiama ryto 5 ar 6 valandą, arba pradedama temstant, o baigiama švintant. Yra išsidrėbęs šokėjų tipas. Jie nepraleidžia nei vieno šeštadienio ir sekmadienio šokių. Čia daugiausia turiu omeny

Kauno publiką, kúriai galima prisižiūrėti Tilmanso salėj arba Karių Kliube. Prisižiūrėjus į šią masę prieini išvados, kad jai lengviau būtų pakęsti be valgio ir miego, negu be šokių. Ir šoka vis taip, it būtų išėję specialę šokių mokyklą. Šokama visoki visokiausi šokiai. Į Lietuvą dabar suvilkta šokiai iš visų pasviečių. Visokie Aleksandrovskiai, dirižabliai, two-stepsai ir t. t. ir t. t.

Jaunimas savo tarpe maža pasigėrbia. Vyriškis didžiujasi, kad daugeliui merginų galvas apsukęs, merginos giriasi, kiek vaikinių dėl jų "mučiasi." Per įvairius vakarus, pasilinksminimus buna tiek viešo ir užkulisinio kibinimosi, išdykavimo, kad šlykštu ir koktu žiurėti. Jei pradedi, neiškentęs, išmetinėti, kad taip daryti negražu, kad tai žemina jaunimą, tuoj atšaus, kad Tamsta, matyt, nežina, kurį amžį gyveni, arba pastebės, kad Rusijoje nebuvo.

Nežinia, kuri pavietrė atnešė madą merginoms plaukus kirptis ir vyriškai rėdytis. Yra tipų, kuriems gerokai reikia prisižiurėti, kad atskirti, ar vyriškis, ar moteriškoji.

Laisvės skelbėjai, laisvos meilės išpažintojai susilaukė tiek pasekėjų ir šalininkų, kad dabar patys dumia iš jų tarpo. Nekartą tenka girdėti pasiskundimų jautresnių ir atviresnių socialistų, kad, girdi, pas juos priklauso labai menkos rušies dailioji lytis. Tai vis tos, ką plaukus kerpa, trumpus sijonėlius dėvi, gyvenime laikosi Tolstojaus evangelijos, laisvą melle išpažįsta ir t. t. Kad tuo įsitikrinti, gana pasidairyti po krikščionių-katalikų ir po socialistinės organizacijas.

Nuo miesto neatsilieka ir sodžius. Tų pačių ligų ir čia yra. Kai kur jų

gausiau užėisi, negu mieste. Provincijos merginas smarkiai tvirkina kareivija. Nesenai teko būti Mariampolėj ir teko matyti kaip šventadieny atėję miestan sodžiaus merginos "baliavoja" su kareiviais. Pilnos alinės, karčiamos (saliunai), susikibę vaikšto po miestą. Girti arba apygirti vyrai, kareiviai ir merginos. Kol buvo rusų ir vokiečių kariuomenės mūsų krašte, mūsų mergelės, ypač sodietės, iš tolo vengė svetimo "saldoto." Tikybos, tautybės ir doros, žvilgsniu jis buvo neapkenčiamas. Dabar-gi kareivis — tai mūsų pačių brolelis, kur iš Žemaičių ar Aukštaičių. O kad jis tyko "seselių" nutraukti vainikėlį ir išniekinti, tai nevisuomet dasiproti arba nepaiso.

Ir taip. Žymėdami mūsų jaunos valstybės trukumus, tautos ir visuomenės žaizdas, turėkime omeny, kad ne vien vyrija jas sudaro, kad ne vien dėl jos visa tai pareina, bet be maž lygiomis ir dėl moteriškų ydų ir silpnųjų.

Kaip pats rašto antgalvis rodo, čia buvo užsibriežta nurodyti tamsias puses Lietuvos visuomenės. Iš baisių nelaimių ir vargų naikintos, slėgtos šalies švyti diegai prakilnios dvasios, budo ir įpročių. Duos Dievas, Lietuva susilauks naujos šviesios, darbingos, susipratusių visuomenės.

Ex-amerikietė.

Kaunas, 29-VI-22 m.

Kaunas.—

Iš Centro Raštinės

PRANEŠIMAI.

1) Narės, kurios yra neužsimokėjusios už trys mėnesius ar daugiau, yra kviečiamos užsimokėti, nes "Moterų Dirvą", sulyg Seimo nutarimo bus tokioms sulaikyta.

2) Apšvietos narės turi užsimokėti už organą iš kalno už trys, šešius mėnesius, arba visus metus iš kalno.

3) Narė, kuomet persikelia į naują gyvenimo vietą, gali naują antrašą pati pasiųsti centro raštininkei, tada bus greičiau permainytas ir nereikės laukti kuopos susirinkimo.

4) Kad apsisaugojus kuopos nares nuo suspendavimo, raštininkės siųskite duokles į Centrą kas mėnuo, tuojaus po kuopos susirinkimui.

5) Pildykit įstatus Moterų Sąjunga, nesiųskit į Centrą ligonių lankytojų blankų, be gydytojaus blankų.

6) Kuopų raštininkės prašykite narių, kurios priklauso į Apšvietos skyrių, kad turi duokles iš kalno užsimokėti.

7) Siunčiant į Centrą narių įstojimą, prisiųskite sykiu ir antrašą, nes tankiai atsitinka, kad raštininkės prisiunčia įstojimą, o narės antrašą palieka, tada rugoja Centran, kad naujos narės negauna organą, "Moterų Dirvos."

8) Aštuontas Seimas nutarė kiekvienai narei, kuri prikalbina į pašelpo skyrių naujų narių, duoti iš Centro dovanų 25 centus, iš kuopos ki-

tus 25c. Į pašelpo skyriaus įstojimas yra \$2.50. Viena dolerį reikia prisiųst į Centrą, kitą į kuopos kasą, o 50c. tai narei, kuri prikalbina naują narę. 2-ros pašelpo skyriun \$3.50 įstojimas \$1.50 reikia prisiųst į Centrą, \$1.50 į kuopą, 50c. tai narei, kuri prirašys naują narę. Nuo Seimo Moterų Sąjungos 42-ra kuopa jau laimėjo trys naujas narės, bet kur dar 56 kuopos, ką jų narės veikia?

9) Kuopų valdybos turėtų atkreipt daugiau atydos į savo kuopos nares, išrasti kokį nors būdą, kad palaikius nares prie savo kuopų, ir kad pritraukt naujų, nes Centro ir kuopų valdybos yra truputį kaltos už tai, kad Moterų Sąjunga ne auga. Kuomet kuopos neveikia delei savo organizacijos labo, tuomet ir Centras yra bejėgis.

10) Kuopų valdybos prižiurėkite, kad iki Gruodžio 30-tai dienai būtų visos užvilktos narių duoklės sumokėtos į Centrą.

M. Vaičiunienė, Centro Rašt.

ATSIKIRTO.

Advokatas mažo ugio, stojo prieš teismą, kaip apgynėjas. Prokuroras, vyras aukšto stuomens, iš jo pasi juokti norėdamas tarė:

—Galėčiau Tamstą į kišenį įsidėti.

—Tai tiesa, — atkirto mažasis, — bet tada tamsta turėtų daugiau proto kišeniui, negu galvoj.

P.

SIELOS PANČIAI NUTRUKO.

Juoda, tamsi naktis slėgė mūsų Tėvynę Lietuvą. Daug sunų ir dukrų išblaškė ji svetur.

Valanda apleidimo Tėvynės yra ypatingiausia žmogaus gyvenime. Ypač ji sunki tam, kas arti suaugo susigyveno su gamta, tauta ir žmonėmis.

Atmenu paskutinį vakarą! Tai buvo puikus pavasario meto vakaras. Gamta pritvinkus įvairių balsų, kvapnių; visa joje vešėjo, žydėjo. Iš laukų ir nuo miško plaukė uksmas, kurį įvairino, didino įvairios gyvijos balsai. Išrodė, kad gamtoj viskas gyva: ir žolė ir rugio augantis liemu, ir medžiai apsiputoję žiedais ir žaliais lapais...

Visa tai gulė krutinę, slėgė širdį. Aštriausių dygliu strigo daina, kuri liudna melodija skrido tai nuo miško, tai nuo artimo sodžiaus. Ji buvo aidas išreiškiantis lietuvių širdį ir visas pajautas. Siela jautė visą tą grožę, jos saldumą, o iš kitos pusės putė jai nežinomos ateities vėsa. Akys neramiai strigo vakarų pusėn, į pilką, nepermatomą šalį, į kurią stumė žiaurios, svetimos rankos sudarytos aplinkybės.

Širdis tačiau nujautė, kad jos giliausias troškimas — sulaukt laisvą, nepriklausomą Tėvynę Lietuvą išsipldys. Taip ir atsitiko. Priespaudos pančiai jau nutruko, laikai atsimainė.

Siela Tėvynėj vėl atgijo.

Rutelė.

Kaunas, 27-VII-22 m.

NETIKĖS ĮPROTIS.

Visiems yra žinoma, kad Lietuvos kaimiečiai pasidaro namie drabužio

kiek reikia jo šeimynai, o neretai ir pardavimui.

Kai kuriose Lietuvos vietose, kaip Mariampolės apskrity, yra išigyvenęs netikėtas audeklų baltinimo įprotis. Audeklai dažniausia tiesiami prie upelių, sodželių ar šulinių. Pasitaiško, kad audeklai baltinami tolakai nuo namų.

Audeklų baltinimu, jų daboju rupinasi moterys. Jos dieną ir naktį saugo. Tuo tikslu šalip audeklų įtaisomos palipinės (budelės), kur moteriškosios nakvoja ir saugo audeklus.

Kiek šis įprotis netikėtas ir negrazus — lengva įsivaizduoti. Dažnai jaunos mergelės išstatomos pavojun — nakties pabaldų ir visokių iclių gąsdinimams bei pasikėsinimams. Nekartą šeimininkė, šeimininkas ir bernai išjuokia jas, kad kaž keno pagąsdintos, visos išbalę, palikę audeklus, parbėgę namo.

Šiuo įpročiu duodama progos jaunimui išdykauti ir ištvirkauti. Da prieš karą, kuomet padorumas aukštai stovėjo, merginų rutelės vyto smarkiausia dėl šito nelemto įpročio. O šiais laikais kaimo patvirkimas jei neaplenkė miesto, tai pilnai prisivijo.

Ar ne metas butų ši primitivų įprotį naikinti?! Ir pačioj Lietuvoj jis ne visur išigyvenęs.

Ex-amerikietė.

Kaunas, 28-VI-22 m.

NAUJI LIETUVIŲ PRIEŽODŽIAI.

Apsišeškavės, kaip "Vanagas."
Iškrikęs, kaip šliupo sekėjas.
Nuskurdę dvasioj, kaip liberalai.
Sukėlė tautą, kaip Hymanso projektas.

Sprogo, kai Hymanso projektas.

Matauškerta.

A. L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGOS 42-ra KU OPA, GRAND RAPIDS, MICHIGAN.

Tiek laimės išievojama veltui, kad
visas pasaulis galėtų būti laimin-
gas...

* * *

Kuomet vedę žmonės sugyvena,
tai nevisuomet ženklina meilę: kai
kada tai yra tik protinga...

* * *

Retai kurs žmogus išsilanko ne-
nurijęs neužtarnauto komplimento...

* * *

Nei vienas žmogus dar nesisar-
matijo tos kompanijos — su kuria
jis nedraugauja...

* * *

Meilė ir bulvės — pradeda augti
iš akių...

* * *

Cinikai ir pesimistai sunkų darbą
dirba akėdami šią mūsų žemelę (pa-
saulį)...

* * *

Rupesnis niekuomet nenuveikė
nieko gero...

* * *

Reikia du kart pagalvoti, kuomet
žmogus įsimyli...

* * *

Daug pinigų reikia išleisti kolei
patobulinama laikurių moterų iš-
vaizdą...

* * *

Kai kada žmogus taip nupuola
dvasioje, kad jis mąsto net apie ei-
lių rašymą...

* * *

Kuomet moteris išteka, ji pasisa-
vina netik vyro pavardę, bet ir viską
ką jis turi...

* * *

Saugokis žmogaus, kurs niekuo-
met nieko negero nepadarė. Pradžią
viskam turi būti...

* * *

Sunku pinigus įgyti, bet dar sun-
kia juos užlaikyti...

* * *

Vargas yra su tais žmonėmis, ku-
rie briausosi ten, kur jie netinka...

* * *

Pasikelk truputį aukščiau minios,
kaip bematant pradės kiti į tave pur-
vais drapstyti...

* * *

Niekas taip nepykina laikurių
moterų, kaip tas, kuomet vyrai kreip-
pia atydos į moterį, kuri yra praš-
čiau už jas pasirėdžiusi...

* * *

Viena rūšis diplomatų yra tai mo-
teris, kuri sugeba įtikrinti vyrą, kad
jis daugiau žino, negu ji...

* * *

Nedoras žmogus mažiau esti pa-
vojingas už gudrų žmogų...

* * *

Pasaulis daugiau domės kreipia
į žmogų, kurs rėkauja negu į tą kurs
žirga...

* * *

Jei laikurie žmonės būtų ištikru-
jų taip dideliais kaip jie mano savę
esančiais — pasaulyje vietos nebe-
butų...

* * *

Vyras tol nebando moteries įtik-
rinti, kad jisai yra visiškai blaivus,
kol jis nepasigeria...

* * *

Viešojo opijia niekuomet ne
švėpčioja...

* * *

Kaikurių žmonių protai esti labai
platus, tik ne gilus...

* * *

Didžiūma moterų pasirenka sau
balsuotoją (voter) vietoje balso
(vote)...

* * *

Kodel nuodemė atrodo dvigubai
didesnė prieš nusikaltimą, negu po
nusikaltimui? ...

(Iš "cinikės dieninio.")

Maudyklėse.

(Feljetonas.)

Buna vasara, žmonės eina į maudyklės, maudosi, žaidžia, linksminasi — žodžiu sakant, čia sukuria naują gyvenimą, naują upą ir t. t.

Kiek čia medžiagos feljetonams! O vis tik, priseina pažymėti, apie maudyklų gyvenimą feljetonų mažai rašoma.

Na, pamėginkime rašyti.

Visų pirma reikia sudaryti apyštovos, arba, anot profesionalų rašytojų, fonas. Gerai, sudarom foną: smiltynas, mėlynas gilus dangus, žinoma, beribė jūra, ištįsusį toli, iki horizonto, ošiančios bangos, na... na, ir kas da čia įeitų daugiau? Pušys? taip, pušys. Galima būtų pridėti mėnulį, bet tuomet priseitų pašalinti saulę... Geriausia palikti taip, kaip yra, nes jau ir taip visi meninkai skundžiasi, kad sunku nustatyti tinkamą šviesą veikiantiems asmenims nušviesti...

Apyštovos įrengtos. Seka veikiantieji asmenys. Ją pavadinsime Morta, jį — Baltruksu. Kol-kas užteks, o jei vėliau pasisuks kiti asmenys — krikštysime vardais.

Ir taip, mūsų romano didvyriai jau pristatyti. Dabar priversime Mortutę gulti į smėlį. Maža to: jina gali svaingai žiurėti į jūrą, klausytis ritmingo bangų ošimo. Taip... Tik ne amžinai jai čia rymoti, žiurėti tolin ir klausytis. Kad nenusibostų, tai paprašysim Baltruką prieiti prie jos ir "uždengti" jos laibą, baltą kaklelį "karštu pabučiavimu," su kuo jis, be abejo, sutiks.

Štai jis visa tai atliko. Nors jina puikiausia matė, kad jis artinasi, puikiausia žinojo, kad ją pabučiuos, vis tik dėl feljetoninio mandagumo

priseina sušukti: ai man, jus mane taip išgąsdinot! Ką jus darote?

Tuomet Baltrukas sėda šalip jos, meilinasi ir kalba... ir ...kalba...

Palaukit, ką jis galėtų tokio sakyti? A-a! Štai ką:

— Aš jus neapsakomai myliu!...

Tuomet Mortutė liuosai pasisuka į jį ir taip pat sako:

— Aš jus ir-gi neapsakomai myliu!...

Vadinasi, jis myli ją, o jina myli jį ir abu, turėkit omeny, neapsakomai myli. Labai gerai, bet kas toliau? Gal taip ir baigti? Mylisi?! Tai tesimyli į sveikatą...

Ne! Negalima taip palikti smiltys be jokios globos. Bet ką-gi su jais daryti?... O, žinau, žinau!

— Kodel jus vakar neatėjote pasimatyti, aš jus laukiau pas pušį beržo kairėj? — umai paklausė Mortutė Baltruksu ir jos balsely suvirpo liudėsio ir nusivylimo stygelė.

— Aš?... Aš negalėjau.

— Kodel jus negalėjot?

— Negalėjau ir gana.

— Bet kodel jus negalėjot?

— Negalėjau!

Kad neišeitų nuobodžiai, replikas užbaigsime, nors jų buvo daug daugiau pasakyta, negu čia surašėm.

— Tai jus man nepasakysite, kodel vakar neatėjote pasimatyti, kai aš jus laukiau pas pušį beržo kairėj? — pakartojo Mortutė savo klausimą ir ant jos gražių (butinai gražių) akelių pasirodė ašaros... net stambios ašaros.

— Ne, negaliu pasakyti! Aš negalėjau, nieku budu negalėjau — atsi- kirto Baltrukas ir ant jo gražių akių nepasirodė ašarų...

Tuomet Mortutė pasisukė į jį savo gražiais pečiais ir...ir...nuėjo...

Tuomet Baltrus ir-gi nuėjo...

Jina, ana, eina, o jis paskui, ji-

naį eina, o jis paskui... Abu eina... žinoti, kur įiedu eina?... Įdomu? Pri-
Taip, abu eina. Jinai pirma, o jis eikit ir paklauskite...
paskui... Kur įiedu eina? O kas gal

M. M.

SAULĖLEIDŽIO METU.

Paskutiniai spinduliai saulėleidžio metu
Suliepsnoją jau gesta glėby tamsios nakties.
Palikdami vaizdingą paveikslą atminties,
Įspaudė man į sielą ir į širdį kartu.
Pakrypo nejučiomis žvilgsniai mano akių,
Kur žaroti vakarai užgeso sutemoj.
Dar ištesiau rankas... bet viskas tolumoį
Paskendo glėbyje nakties tirštų rūkų.
O lupos patyloms kalbėį žodžiu maldos,
Jau visas nutirpau nakties tamsiam glėby.
Tik saulės sukurta ugnis degė širdy,
Ir sakė: "Nebijok gyvenime audros".
Ant žemės taip trošku, aplink klaiku naktis,
Pakilsiu tarp žvaigždžių nežemiškos šeimos.
Įkaitus mėlyna padangė suliepsnos,
Ir po audrų kovos skaisti žara prašvis.

9—30—22.

Žilvitis.

P-Iė PAULINA GELAŽIUTė.

Moterų Sąjungos Conn. Apskri-
čio buvusi raštininkė, darbšti vei-
kėja visuomenės dirvoje. Rugpiu-
čio mėn. laivu "Mauretania" iš-
plaukė Lietuvon, Linkime geriau-
sios kloties mūsų brangiai dar-
buotojai.

RUDUO.

Saulės bučiuoti,
Karštai myluoti
Pageltę lapai klosto takus;

Dangus paniuręs.
Kelias pabliuręs,
Atšalo oras, krinta lietus.

Ant saulės veido
Jau nusileido
Debesiai miglų, tiršti rukai.

Nutilo dainos
Sesučių žvainos.
Nuvyto gėlės—pliki laukai,

Tik vėjai užia
Virkdo giružę,
Nurimk širdužę, ko pravirkai?

Žilvitis.

LINKSMUMAS IR NULIUDIMAS.

Maloniausia buvo ypatinga, kuri „ašarų pakalnę“ į rojų paverčia, yra — linksmumas.

Linksmumas savo spinduliais išblaško giliausius skausmus, įvairiuose rūpesčiuose ir nusiminimo valandose yra gaivinančiu balsu įsigeriančiu į kiekvieną gyvenimo drumstą debesėlį.

Linksmumas namų šeiminkės, motinos, tarnaitės — nuostabiai atsiliepia į visą ratą arti stovinčių asmenų, o ypatingai į svečius, įžengusius jų naman. Malonus sutikimas, nuoširdi šypsa ir veidas traukia ir padaro linksmas kitas.

Nelinksmas kūdikis tur liudną išvaizdą, kuomet linksmutis kūdikis yra malonus ir užimantis.

Šeimynoj didelę rolę vaidina motinos linksmumas. Lygus jis saulėi, nušviečiančiai visą namą, po kurios spinduliais žydi meilė ir prisirišimas, maloniausios širdies gėlės puošiančios gyvenimą.

Kas lanko ligonius arba klystančius į tiesą kelią įtato, elgiasi labai prakliniai, jei jų žodžius, patarimus ir darbus lydi nuoširdus malonumas, linksmumas.

Linksmumas ir ištvermė yra dangaus dovanos, kurios draugauja žmogaus gyvenimui ant žemės.

Linksmumas, kaip ir pavasaris, atveria visus gražiausius žiedus žmogui — sako Richter.

* * *

Nusiminėlis arba pesimistas yra tas, kuris visukuo nepatenkintas. Pyksta jis, kam jis yra žmogumi, o dar daugiau pykty, jei juomi nebutų.

Gyvenime nieko jis neranda malonaus džiuginančio. Juodą upą stengiasi ir savo artimui priduoti ir pasi-

tenkina valandėlę, kuomet jam tas pasiseka, o pyksta, kuomet kitas džiaugiasi savo gyvenimu. Saulėje jis mato vien juodas dėmes, o mėnuly išdegusius ugnikalnių kraterius.

Duok nusiminėliui visa, ko tik jis užsigeidžia, tai jis tuoj ims priekaišti tavo lengvatikybę. Jei kartais jo lūpas aplanko bangelės humoro — tos malonios žmonijos dovanos — tai keliais žodžiais jas akymirkoj gali nuvyti ir sunaikinti. Jei pesimistui kas pasako, kad „po lietui užstoja giedra,“ tai jis su atsidusėjimu ir ašaromis akyse atsako: „Ne, dalykų tvarka yra kitokia: po giedrai seka lietus“.

Visuomet jis laukia blogų laikų ir labai yra nelaimingas, kuomet tie blogi laikai neateina.

Vienintėlė jo laimė yra sugriauti kito pasitenkinimą. Pranašauja visuomet nelaimę ir mato kūdikį karsite, kuomet tas visiškai sveikutis ir linksmas. Niekam jis nepasitiki ir viskas jam neaišku, nes į visą ką žiuri be pasitikėjimo.

Grūdas dar šaknėjasi žemėj, pesimistas skundžiasi blogu užderėjimu. Nežiurint, koks oras nebutų, sulyg jo nuomonės yra vis blogas: tai persausas, peršlapias, perdrėgnas ir t. t.

Gyvenimas jam, apskritai imant, yra sunkenybė, tačiau nemeta jo delto, kad aname pasauly turi vilties būti laimingesniu.

Pasauly yra daug pesimistų, bet ne tiek, kad jie savo dvasia ir upu sudarytų didelę atsvarą žmonijos gyvenime. Beje, yra daug žmonių, kurie tirština pesimistų įtekumą žmonių draugijoje, kurie iš papročio nuolat skundžiasi ir dėjuoja.

Lietuvių tauta yra optimistė. Nešdama vergovės retežius, ji vis tikėjo nauja ateitimi, šviesiu rytojumi; tarp vargų, nelaimių ir skausmų, ji buvo pilna drąsos.

Tačiau ir lietuvių tautoj yra atskirų pesimistų. Tai daugiausia tie, kuriuos palietė rusų gyvenimo šalna, kurie Kristų išmainė Tolstojum, Marksą, Bebelių, Leninu ir panašiais pasauliniais filozofais.

Kaip atskiras asmuo, taip ir visa tauta, likus pesimiste, buna verge, pastumdėle kitų tautų.

Sesutė.

PAMAŽINANTIS ŽIURONAS.

Pasidairius po "svietą" galima pamatyti visokių "cudų" — atmainų, įvykių — štai mūsų tarpe "vėliausieji" įvykai:

Susivienijimo L. R. K. A. gerumas — ar "koncesija"?

Mūsų senis, didžiulis Susiv. keletas metų atgal savo narėms moterims, netik neteikė jokių privilegijų, bet net pašėlpus ligoje lygiai su vyrais nemokėjo. Bet įsisteigus Moterų Sąjungai Susiv. pasidarė toks geras, toksai prielankus moterims, kad nutarė net už palagus mokėti moterims pašėlpą... Hm — labai gerai, labai gražu, tik gaila, kad tasai "susipratimas" įvyko po 38 metų Susiv. gyvavimo (per tą laiką Susiv. moterys narės pusėtinai suseno, kaikurios numirė...) Ar toji Susiv. malonė moterims būtų įvykusi, jei nebūtų susikūrus "rivalė" Moterų Sąjunga, tai dar klausimas. Ar šiaip ar taip, gudrieji broliukai, bet susipratusios moterys aiškiai mato kur joms tinkamiausia apdrausti savo gyvastį ir

sveikatą — o tai yra — jų vienintėlėje organizacijoje — Moterų Sąjungoje.

"Draugo" ašarėlės.

"Draugas" gludi — liudi, skaisčias ašarėles kaip deimantėlius lieja — ar žinote delko? Ogi delto, kad Moterų Sąjungos 8-tas Seimas (žiūrėk "Draugas" 254) nenutarė užsiimti reformavimu pasaulio. Girdi, kodel Seimas nenutarė sustabdyti divorsų plėtojimąsi. (Have a heart! Ką jau mūsų gerb. "reformatoriai" bedarytų, jei mes moterys Sąjungos pradėtume užsiiminėti vedusiųjų gyvenimo tvarkymu — kas surišo žmones "neatmezgiamu mazgu" tasai lai ir prižiūrė to mazgo stiprumą — mes apgailėstaujame dalykų stovį, but we can't help it!).

Antras priekaištas: Gird girtuoklystėje skęstame visi — o sąjungietės nieko nesako. Hm, biau ru ir gaila, kad taip mes mėgstame gerti, bet juk čia šalis jau sausa. O antrą vertus, ką-gi po peibėlių veikia. Blaivinkų Sąga, jei ji nemato, kad reikia sausinti šlapiuosius? — Prie tam (dovanokitė teisybės žodį), jei "mėnesieną" pardavinėjama atvirai net kaikurių parapijų svetainėse ir parapijų piknikuose, kas-gi čia kalčiausias?...

Dar "Draugas" primeta, kad 8-tas Seimas panaikino santykius su "už jūrio sąjungietėmis" — hm, hm, — Seimas jų nepanaikino tik "atidėjo ant toliau".

Mūsų organizacijos reikalai silpname stovyje, užtai Seimas nutarė pirmon vieton statyti šimet namičius reikalus.

Gal šis pasiteisinimas mūsų "idealistų" nepatenkins, but — we should worry".

Vilyčia.

Moterys—lietuvė pagerbta.

Auga mūsų visuomenė — augame ir mes. Ar girdėjote panašią naujieną? Chicagoje, moterei-dainininkei surengta puošniausios išleistuvės (vykstant Europon) palydėta ją iškilmingai ant stoties ir t. t. ir t. t. Pirmiau tai visa darydavome tik vyrams ir išimtinai vyrams — dabar ateina moterų eilė — sveikinamės sesutės!

Nepraėjo ritierių gadynė.

Mūsų vyrai, ypač kalkurie kunigai tai džentelmonai visoje to žodžio prasmėje. Jei kokia "nevierna" Tamo-

šienė neitkęs tam tvirtinimui — štai prirodymas:

Iš L. R. K. Federacijos Centro valdybos atsisakė net du kunigu—ir tai ne menku kunigu, ir ar žinote delko? Ogi delto, kad davus progos moterei įeit valdybon, kuri kaž-kur ten ant galo sąrašo kandidatų į valdyba laukė savo eilės.

Tiedu džentelmonu, r a n k a s ant krutinių sudėję, nusilenkę tarė:

"Ladies first" — Thank you gentlemen —

Kas sakė, kad jau praėjo ritierių gadynė?...

Vilyčia

KAS SAJUNGIEČIŲ VEIKIAMA.

PROTOKOLAS IŠ 7-to SUSIVAŽIAVIMO MOTERŲ SA-GOS MASS. IR MAINE VALSTIJŲ.

Susivažiavimas įvyko 13-tą dieną Rugpjūčio, 1922 m., St. Jean Hall, Hudson, Mass.

Sesijos prasidėjo 2:30 val. po pietų. Maldą atkalbėjus, pirmininkė p-lė O. Samsoniutė trumpa prakalbėle pasveikino delegates. Taip pat perskaitytas prisiųstas pasveikinimas nuo Centro pirmininkės p-lės M. Jokubaitės ir kitų.

Delegates prisiuntė šios kuopos:

5-ta kuopa, Worcester, Mass. M. Čižauskienė, J. Vaitkienė, J. Stoškie-nė. 13-ta kp., So. Boston, Mass. M. Sakalauskaitė, A. Norinkaitė. 15-ta kp., Montello, O. Kašetaitė, O. Samsoniutė, U. Abračinskienė. 36-ta kp. Norwood, K. Stašaitienė, M. Balutienė. 45-ta kp., Hudson, P. Staniunienė, Jieva Šidlavičienė.

Sesijas vesti išrinkta apskr. stovinti valdyba. Įnešimų komisija, U. Abračinskienė ir O. Kašetaitė, tvarkdarė J. Šidlavičienė.

Iš praeito susivažiavimo protokolas skaitytas ir priimtas. Raportą paskaitų komisija išdavė. Delegetės pagedauja, kad paskaitų komisija daugiau pasidarbuotų suradimui tinkamų paskaitų. Į tą komisiją įėjo O. Vaitkienė.

Raportas pikniko, kuris įvyko 11-tą dieną Birželio, Norwood, Mas. Del didelio lietaus piknikas prastai pavyko, bet vis-gi dar pelno atliko \$11.35. Už pasidarbavimą tame išvažiavime apskritys išreiškė padėką Norwood'o 36-tai kuopai, gerb. O. Jankienei, K. Stašaitienei ir kitom.

Iš šokių komisija išdavė raportą, kurie įvyko Worcester, Mass. Pasirodė, kad nedatekliaus buvo \$36.15 Lėšas apsiėmė padengti pusę Worcester'io 5-ta kuopa ir pusę apskri-

tys. Tam tikslui nutarta išleisti išlaimėjimui \$5.00 auksu ir kad kiekviena kuopa stengtusi išparduoti bilietus. Apskritys išreiškė padėką Worcester'io 5-tai kuopai už pasidaryvimą šokiuose ir už padengimą pusės lėšų.

Raportas valdybos kas-link sutvėrimo naujų kuopų, tose kolonijose, kur dar nėra. Kadangi apskritys neturėjo organizatorės, tokiu būdu ir nieko nenuveikta. Organizatore išrinkta p-lė O. Kašėtaitė.

Nauji nutarimai.

1) Išrinkta delegatė į Seimą M. Sakalauskaitė. Kadangi apskričio išde mažai pinigų yra, tad nutarta kelionės lėšas padengti pusę iš apskričio ir pusę iš kuopų priklausančių prie šio apskričio.

2) Kad padalinus apskričio išdą. Hudson kuopa apsiėmė apskričio naudai surengti šokius, Worcester'o kuopa krutamus paveikslus, Montello kuopa teatrą.

Nutarimai Seimui.

1) Kad administratorė stengtųsi sutvarkyti, kad kiekviena narė gautų "Moterų Dirvą."

2) Kad redaktorė netalpintų tokius straipsnius, kurie įžeidžia moteris. (? Red.)

3) Kad nebutų pakelta mokestis.

4) Kad Seimas išrastų budą, kaip pritraukti merginas prie Moterų Sągos, ypatingai čia augusias.

5) Kad būtų sulaikytas Organas narėm suspenduotom ir išbrauktom.

6) Kad pasilikty ta pati raštininkė ir visa Centro valdyba.

Vieta sekančiam susivažiavimui palikta susižinoti apskr. valdybai.

Sesijos uždarytos su malda, 5:45 P. M.

O. Samsoniutė, pirm.,

M. Sakalauskaitė, rašt.

PROTOKOLAS.

A. L. R. K. Moterų Sągos Conn.
Apskričio 6-to suvažiavimo.

A. L. R. K. Moterų Sągos 6-tas suvažiavimas įvyko Birželio 25 d., 1922 m. Šv. Jurgio svet., Bridgeport, Conn.

Sesijos prasidėjo 1:30 po pietų.

Susirinkimą atidarė pirm. Veronika Petkevičienė. Maldą atkalbėjo gerb. kun. M. Pankus, pasveikindamas visas delegates šiame suvažiavime ir linkėjo joms visoms geriausių pasekmių tame suvažiavime ir visai Moterų Sąjungos organizacijai. Potam atsilankė svečias A. Bilinskas ir sveikino visas delegates nuo L. D. S. kps.; nuo A. L. R. K. S. ir nuo Šv. Kazimiero Dr-jos, delegatės jam padėkojo delnų plojimu.

Sekė šaukimas kuopų ir delegačių.

Delegatės pribuvo iš šių kuopų:

17 kp. Hartford, Conn. Marcijona Pateckaitė ir Veronika Petrukevičienė.

18 kp. Bridgeport, Conn. Kastancija Stačiokienė, Emilija Ragauckienė, Valerija Zobulienė, Magdalena Gaidimauskienė, Emilija Bilincienė ir Franciška Švelnienė.

25 kp. Waterbury, Conn. Morta Laibikienė.

28 kp. So. Manchester, Conn., Elzbieta Kairaičiutė.

33 kp. New Haven, Conn. Marijona Jokubaitė, Magdalena Danusienė ir Michalina Abuojienė.

50 kp. Tarriffville, Conn. A. Sie-reilienė.

57 kp. N. Manchester, Conn. Klementina Karpuskienė ir Rozalija Mačiunienė.

Delegačių pribuvo 16 iš 7 kuopų.

Buvo suteikta 18 kp. pirm. C. Macieliunei sprendžiamas balsas ir 4 balsai vietinēm narēm, tai iš viso 20 delegačių.

Sekė rinkimas sesijų vedėjų. Išrinktos šios:

Pirm. M. Zailskienė,
Vice-pirm. M. Pateckaitė,
Rašt. M. Abuojienė,
Rašt. pagalb. M. Jokubaitė,
Maršalka F. Švelnienė,
Rep. E. Mačiulienė.

Mandatų peržiūrėjimo ir įnešimų sutvarkymui išrinktos šios: E. Kairaičiūtė ir M. Gaidimauskienė. Naujai valdybai užėmus vietą, pirm. M. Zailskienė pasveikino visas delegates.

Sekė skaitymas protokolo iš pereinamojo suvažiavimo, kuris liko vienbalsiai priimtas. Pirmiausiai buvo svarstymai iš protokolo nuo pereinamojo suvažiavimo nepabaigtų reikalų I. Nutarta įsigyti statistikos blankas, iki sekančio suvažiavimo jas parupinti palikta apskr. valdybai. II. p-lė M. Jokubaitė paaiškino kas-link 25-tos kps. Waterbury, Conn., delko jos nepribuvo į praeitą suvažiavimą, pasirodė, kad jos nebuvo priešingos apskričiai ir visiems nutarimams.

Sekė valdybos raportas.

Pirm. V. Petrukevičienė išdavė raportą, kuris vienbalsiai buvo priimtas. Vice-pirm. nepribuvo, tai Petrukevičienė išdavė raportą, iš kurio paaiškėjo, kad sutartyje veikia. Raštininkės raportas priimtas. Išd. nepri buvo, bet prisiuntė knygas, raportas priimtas. Organizatorei nepribuvus raportas nebuvo išduotas, tik M. Pateckaitė pranešė, kad negalėjo suorganizuoti niekur naujos kuopos ir su tuo rezignavo.

Sekė raportai. Mandatų komisija paaiškino, kad visi mandatai yra legališki.

Kuopų raportai:

17-ta kuopa Hartford, nuo pereinamojo suvažiavimo surengė 2 teatru su prakalbom ir vieną balių. Per Mot. Są-gos Sąvaiteį prirašė 14 narių. Pilnų narių yra apie 92.

18 kps. (Bridgeport) raportas. E. Maciulienė paaiškino, kad jos darbuojos kiek galėdamos surengė 2 teatru su prakalbom.

5-tos kps. (Waterbury) raportas. M. Zailskienė paaiškino, kad jos surengė 3 balius ir vieną pikniką sušelpimui vienos vargšės moteries.

28-tos kps. (So. Manchester, Conn.) raportas. Turėjom vieną maskaradinį balių. Užpirkom Mišias šv. už visą kuopą. Aukavom \$10.00 sąjungietei reikalaujančiai pagalbos iš kuopos iš Mass. Gavom vieną narę per Moterų Są-gos Sąvaiteį. Iš viso kuopoj narių yra 18.

33-čios kps. (New Haven, Conn.) raportas. P-lė M. Jokubaitė išdavė raportą. Paaukavom \$10.00 bažnyčios naudai, narių nuo pereinamojo suvažiavimo gavome 23.

50-tos kps. (Tarriffville,) raportas. Turėjom 1 teatrą surengė su prakalbom, 21 d. geg. turėjom surengusios pikniką birželio mėn. Užpirkom Mišias už miruses nares. Geg. mėn. prisirašė 4 naujos narės 1 prie pašalpos skyriaus, o tris prie apšvietos, viso narių kp. turime 30.

57-tos kps. raportas, N. Manchester, Conn.: 1. Turėjom vieną balių, vieną vakarienę surengė. Aukavom \$10.00 del Emilijos Kulešienės. Užpirkom Mišias. Naujų narių prisirašė 4. Iš viso turime 27 nares. P. Brazauskienė ir R. Maciunienė, narės iš šios kuopos, išsiuvinėjo paduškaiteį ir aukavo del Conn. Apskričio išvažiavimo.

Toliaus sekė kuopų įnešimai Selmul.

1. Kodel Centro rašt. reikalauja mokesnių į lėšų fondą nuo naujų narių ir nuo tų, kurios jau senai prisirašė. Palikta Centro pirm., p-lei M. Jokubaitei sužinoti.

2. Mot. Są-gos Conn. apskr. duoda įnešimą, kad Centro rašt. ir Administratorė sutvarkytų dalykus, kad reguliškai būtų siuntinėjama "M. Dirva." t. y., kad siųstų pilnai užsimokėjusioms narėms, o ne siųstų tom, kurios jau nebeprisiklauso.

3. Kad nevaržytų įstojimo į Mot. Są-gą prieš ar po gimdymui (? Red.)

4. Conn. Apskritys reikalauja, kad būtų išmokėta pašalpa E. Mačiulienai, 18-tos kps. narei, nes buvo klaida padaryta išpildyme blankų.

5. Kad naujų narių blankos būtų sutrumpintos, o atsakymo vieta būtų padidinta. (? Red.)

6. Mot. Są-gos Conn. Apskr. reikalauja, kad kaina "Mot. Dirvos" būtų sumažinta laike Mot. Są-gos Sąvaitės.

7. Kad seimas išneštų rezoliuciją prieš platinimą ir išdirbimą svaiginančių gėrimų Lietuvoje ir kad ta būtų pasiųsta Steigiamam Seimui.

Toliaus šekė kuopų nutarimai.

1. Nutarta laikyti du suvažiavimus vietoj trijų, vieną prieš seimą, o kitą po seimui, tai yra, vienas birželio mėn., o kitas sausio m.

33-čia kuopa įneša ir buvo nutarta surengti rankų išdirbinių parodą toje vietoje, kur bus sekantis suvažiavimas. Komisija išrinkta iš sekančių narių: M. Zailskienė, M. Patėkaitė, M. Jokubaitė ir M. Abuojienė.

3. Narės, kurios reikalauja pagelbos, kurios randasi vargingame padėjime, lai kreipiasi prie savo kps., o kps. valdyba prie Centro, tai tada bus suteikta pašalpa.

4. Nutarta siųsti delegatę į seimą. Išrinkta slaptų balsavimų ir viešu nuominavimu Veronika Petrukevičienė, o jei ji negalėtų dalyvauti, tai jos vietoj dalyvaus M. Abuojienė.

5. Sekančios kps. aukavo dovanų išvažiavimui: 28-tą kps. paduškaite ir "laces," 57-tą kps. paduškaite.

6. Sekė papildymas valdybos, nes rezignavo organizatorė, p-lė Gelažiuotė, tai jos vieton tapo išrinkta p-lė M. Jokubaitė.

7. Nutarta laikyti sekantis suvažiavimas Waterbury, Conn.

8. Dabar ėjo svarstymai kas-link išvažiavimo 4 d. Liepos. Komisijos narė, V. Petrukevičienė pranešė, kad jau yra išvažiavimas rengiamas 4 d. ir kvietė visas kps. dalyvauti tame išvažiavime.

Iždo stovis — išlaidos.

9. V. Petrukevičienai del parko rendavimą \$10.00. Kelionės lėšas del V. Petrukevičienės ir M. Abuojienės viso išlaido \$15.00.

Pinigų buvo įžde\$24.01

Lieka pas įždininkę \$8.51.

Sesijos užsibaigė 6:00 val vakare. Maldą atkalbėjo gerb. kun. M. Pankus.

M. Abuojienė,

M. Są-gos Conn. apskr. raštininkė.

CHICAGO, ILL.

(Brighton Park.)

Retai kada tenka "Moterų Dirvoje" pastebėti žinių iš šio kampelio apie sąjungiečių veikimą.

Moterų Sąjungos 20 kuopa susideda, kad ir iš mažo būrelio sesučių sąjungiečių, bet užtai visos geriausios noru darbuotis Sąjungos labui.

Spalio 22 d. š. m. bendromis visų sąjungiečių pastangomis buvo su-

rengta savybės pramogėlė, p-nios F. Šimkienės namuose, kuopos delegatės p-nių D. Klimienės ir M. Barščienės į 8-ąją M. S. Seimą pagerbti.

Į savybės susirinkimėlį taip-gi atsilankė ir mūsų dvasios vad., gerb. klebonas kun. Briška ir kun. Šaulinskas.

Susėdus visiems prie stalo ir užkandžiuojant įvairius gardėsius, kp. pirm., Z. Sakalienė pakvietė delegatę D. Klimienę pasidalinti Seimo įspūdžiais, bei pranešti jo nutarimus. P-ni Klimienė savo kalboje trumpai paaiškino svarbesnius Seimo nutarimus ir, ypač gerėjosi ir džiaugėsi įgautais įspūdžiais. Grand Rapids'o sąjungiečių sesučių svetingumas meilumas ir jų pasišventimas, tiesiog žavėjo jas.

Ką širdis jautė, sako, kad žodžiais negalima to išreikšti.

Antroji delegatė p-ni Barščienė taip-pat išreiškė savo mintis ir džiaugėsi, kad turėjo progos dalyvauti tame Seime. Sako pirmą syk patekus į tokią iškilnę, visai kitaip pradėti manyti apie Mot. Sąjungą. Pirmą manydavau, kad Sąjunga taip-pat kaip ir kitos pašelpinės draugijos, dabar-gi visai ją kitaip sau persistatė, kad tai vienintėlė ir kilniausia yra moterų draugija.

Po delegačių raportu, prabilo mūsų gerb. klebonas kun. Briška. Jis džiaugėsi, kad mūsų moterys katalikės pamažu jau susipranta ir žengia pirmyn, taip-gi linkėjo 20-tai kuopai išaugti narių skaičiumi ir bujoti savo kilniais darbais.

Gražių minčių išreiškė ir gerb. kun. Šaulinskas. Jis įrodinėjo naudingumą priklausyti prie Mot. Sąjungos.

Ant galo dar išreiškė savo mintis kuopos raštininkė, p-ni Junokienė, išdin. p. Statkienė ir pati pirm. Sakalienė. Visos pareiškė savo norus

bei pasiryžimą auginti kuopą, taipgi didinti sąjungiečių armiją.

Kilnių sielų ir gerų norų pas mūsų sesutes sąjungietes netruksta, tik reikia darbo ir pasišventimo.

Sak—nė.

DETROIT, MICH.

Iš sąjungiečių veikimo.

Spalio 4-to Moterų Sąjungos 54-ta kuopa laikė mėnesinį susirinkimą. Susirinkimas buvo skaitlingas, mat narės norėjo išgirsti iš buvusio Seimo raportą, kuri išdavė p-lės Bاندزaitė ir Daumantaitė. Raportas priimtas vienbalsiai. Laikė susirinkimo atsilankė klebonas gerb. kun. J. Čižauskas, klebonas kreipėsi prie sąjungiečių, kad apsiimtu dirbti parapijos Bazare, kuris prasidės kitą mėnesį. Sąjungietės, kaip kas met taip ir šį metą apsiėmė pasidaruoti, kad padarius daugiausiai pelno už kitas kuopas bei draugijas. Jau išanksto išrinko aštuonias sąjungietes, kurios rinks aukas. Neabejoju, kad sąjungietės ir šį metą bus pirmutinės, nes kiekviena narė pasižadėjo paauguoti savo rankų darbą. Tarp kitko mūsų kuopa nutarė laikyti literatiškus susirinkimus bent sykį į mėnesį. Tuose susirinkimuose bus prakalbėlių, eilių; paskaitų, dainų ir muzika. Garbė Detroitietėms, kad griebiasi prie apšvietos. Panašus vakarėliai moterims atneš daug naudos, nes kiekviena turės progos išbandyti savo gabumus, bei talentus.

Salio 21 d. mūsų kuopa buvo surengusi "Punčiakų Balių". Vakarėlis pilnai nusisekė, nes žmonių buvo labai daug. Minėtame baliuje, leidome laikrodį ant lioterijos, kurį išlaimėjo Grigaitis. Lioterija davė \$40.00 pelno.

Advento pirmoj savaitėj sąjungietės rengia gražų didelį veikalą, "Pi-

loto Duktė." Turiu vilti, kad vaidinimas nusiseks, kadangi loš gabiausias Detroit'o lošėjas ir režisieriaus p. Matas Šimonis, kuris dės visas pastangas, kad sąjungietėms pavyktų kuogažiausiai sulošti.

Nors korespondencijų beveik nesimato iš mūsų kuopos veikimo, bet sąjungietės darbuojasi nenuilstančiai. Už tai garbė Moterų Sąjungos 54-tai kuopai už jų pasišventimą ir veiklumą. Negaliu užtylėti neišreikšti džiaugsmą iš sugrįžimo p-nios Širvaitienės ir p-nios Valunienės, kurios per tulą laiką nedalyvavo susirinkimuose ir lig buvo prasišalinę iš moterų veikimo. Mūsų kuopoje tarpe narių gyvuoja meilė, vienybė ir sutikimas. Už tai ir kuopa gerai gyvuoja.

Bronė.

SPRINGFIELD, ILL.

Spalio 15 d., šv. Vincento parapijoje Moterų Sąjungos 56-tos kps. įvyko įdomios prakalbos su įvairių programų. Temoje "Moteris praeityje, dabartyje ir ateityje". Aiškiai ir įspudingai kalbėjo "Moterų Dirvos" redaktorė, gerb. A. Nausėdienė iš Chicago, Ill. Žmonių atsilankė skaitlingai ir visi ramiai klausė prelegetės vaizdžios ir turiningos kalbos. Dėkingos vietinės sąjungietės gerb. kalbėtojai išreiškė savo gilią pagarbą, įteikdamos (per E. Marčiulioniutę) gražų ryšį gėlių. Sekančiai, aiškiai padėklamavo A. Stanslovaitė ir O. Marčiulioniutė. Solo gražiai padainavo J. Sugentaitė. Mikliai pianui paskambino M. Marčiulioniutė. Dainų duetą gerai atliko M. Stirbaitė ir O. Adomaitė. Klasišką šokį artistiskai išpyldė J. Gedminaitė. L. Vyčių 48-tos kps. koras po vadovystės muziko A. Aleksio skambiai sudainavo keletą dainų ir Tautinį Himną. Prie su-

rengimo šio gražaus vakaro daug susidarbavo dar ir šios sąjungietės: Žentelienė, Sanvaitienė, Stanslovienė, E. Marčiulienienė, Stirbienė, Sugentienė, Keršiotė, Jokubauskaitė, ir Gudauskaitė. Vakara vedė, F. Aleksienė. Naujų narių prisirašė nemaža. Mot. Sąjungos 56-ta kuopa yra jaunutė. Susirinkimai buna gyvi ir mūsų darbščios sąjungietės visada noriai prisideda prie kiekvieno kuopos bei visuomenės naudingo darbo.

GRAND RAPIDS, MICH.

Spalio 8 d. š. m. buvo Moterų Sąjungos poseiminis susirinkimas. Susirinkimą atidarė mūsų kuopos pirm., M. Vaičiūnienė, maldą atkalbėjo mūsų kuopos dvasios vadas gerb. kun. A. Dexnis. Buvo skaitytas praeito susirinkimo protokolas; vienbalsiai priimtas; pp. O. Kizlaitienė ir M. Giedrienė išdavė iš 8-to seimo raportą labai gerai ir aiškiai, raportas buvo priimtas delnų plojimu. M. Vaičiūnienė, seimo rengėja, išdavė raportą detališkai. Pelno liko iš vakarų seimo \$242.79 — čia buvo delnų plojimas didžiausias, mūsų gerb. pirmininkė paaiškino, kad visos dirbo kiek galėjo. Užtai garbė toms, kurios dirbo. P-ni M. Vaičiūnienė padėkojo 42-ros kuopos sąjungietėms vardu delegačių. Buvo duotas įnešimas, kad mūsų pirmininkei, M. Vaičiūnienei ir p. M. Giedrienei būtų išreikšta padėka už jų darbštumą. Visos sąjungietės sustojo ir gražiai joms padėkojo. P-ni Giedrienė surinko \$204.00 už pagarsinimus. M. Vaičiūnienė buvo sumanytoja ir rengėja pramogų seimo. Viena iš mūsų sesučių pasakė, kad reikia didžiulis tokiomis narėmis kaip pp. Vaičiūnienė ir Giedrienė. Po gausaus delnų plojimo, mūsų pirmininkė dar paaiškino vieną svar-

bū dalyką, pasakė, kad mūsų Seimas iš visų pusių buvo pasekmingas ir, kad mes parodytume, kad nors ir po Seimui mes ne pamiršome Šv. Kazimiero Vienuolyno naujos koplyčios, sako paaukokim ir tenai. Vienbalsiai nutarė iš Seimo pinigų aukoti \$26.79 aukavo Skarulienė \$1.00, Rapolavičienė 1.00. Vaičiunienė pridėjo balansas, kad sudaryti \$30.00. Gerb klebonas kun. A. Dexas taip-gi užkvietė mūsų kuopą dalyvauti Bazare, kuris įvyks Lapkričio mėn. Komisijon išrinktos liko: Rapolavičienė, Mondeikienė, Paurienė ir Kizlaitienė. Prirašė trys naujos narės: Stankevičienė, Abromaitukė ir Laurinaitė.

Susrinkimą uždarė su malda, pirm. p-ni M. Vaičiunienė.

Narė.

NEW HAVEN, CONN.

Labai mažai žinelių tenka matyti "Mot. Dirvoje" apie mūsų kuopos veikimą, gal kas mano, kad mūsų kuopos sąjungietės nieko neveikia.

Bet priešingai, daug veikia, mažai rašo apie veikimą.

Ši vasarą tapo surengtas puikus išvažiavimas, kuris atnešė pelno nemažai. Sąjungietės vis pirmiausios pasirodo su aukomis, labui bažnyčios ir tėvynės. 28 d. Spalio, sąjungietės rengia "Didelį Maskaradinį Balių" tikimės, kad bus pasekmingas, nes visos gerai dirba.

Labai apgailėstaujama, kad mūsų kuopą apleido Magdalena Danusienė, ji budama pirmininke kuopos daug pasidarbavo jos labui. Ji persikėlė į 5-tą kuopą Worcester, Mass. Linkime jai ir ten darbuotis nenuilstančiai dėl gerovės moterų. Į jos vietą išrinkta pirm., Elzbieta Daukšienė, darbšti ir energijos pilna sąjungietė, taigi tikimės ateityje daug gero nuveikti.

Ateinantį mėnesį įvyks parap. Bazaras. Moterų Są-gos kuopa paaukavo iš įždo \$10.00 ir prižadėjo visos prisidėti su darbu.

Valio sąjungietės! Dirbkime vienybėje mūsų darbai atneš gerus vaisius. Šalavija.

Patarimai šeimyninkėms

PRADĖK DIENĄ GERAU SU GERAIS PUSRYČIAIS.

Vaisiai, Grūdai, Pienas — šie sudaro valgi maistingą, gerą, lengvą išvirti. ir pigų.

Iš produktų, kuriuos valdžia mums pataria valgyti.

Vartok Vaisius.

Vaisiai pagelbsti užlaikyti kūną geroj sveikatoj ir išvengti žarnų užkimšimo.

Vartok šviežius vaisius, kuomet

jų galima gauti.

Vartok džiovintas slyvas, džiovintus obuolius, džiovintus apriktus. Pamerk juos vandenyje per naktį ir virink juos gana ilgai, kad būtų minkšti. Vartok datules (dates) arba razinkas. Šios yra labai geros, jei pridėsi prie jų kokių grūdų košės, 10 minučių prieš nuėmimą nuo pečiaus. Tada nė nereikės cukraus pridėti.

Vartok nunokusias bananes su tamsiom žievėm. Bananės su žaliai-geltonom žievėm yra sunku sugro-

molioti, jeigu neišvirtos.

Vartok Grudus.

Kornų miltų (meal) košė, avižinė kruopos, ryžiai, maišinė košė.

Šie yra daug pigesni negu "gatavi valgyti" pusryčiams valgiai. "Gatavas valgyti" pusryčių maistas gali lėšuoti 15 centų už didelį pakelį, bet jei tame pakelyje tilpsta tik ketvirtadalis svaro—tai 60 centų ant svaro už grudus. Tas tai jau aštuonis ar dešimts sykių brangiau už kornų miltus (corn meal) po 6 ar 7 centus už svarą. Žiūrėk į svarumą, kuris pažymėtas ant pakelio ir gauk kiek galima daugiau už savo pinigų.

Kornų miltų košė ir avižinė košė yra gera tik kuomet buna gerai išvirta. Daugelis žmonių vartoja per mažai druskos ir nevirina košę užtektinai ilgai.

Idant išvirti kornų miltų košės del penkių žmonių, vartok $1\frac{1}{2}$ puoduko kornų miltų, 2 šaukštuku (lygius) druskos ir 5 ar 6 puodukus vandens. Pirma užvirink pasudytą vandenį. Įmaišyk kornų miltus išpalengva. Neleisk susidaryti šmotams. Virink mažiausiai 30 min. Ta košė dar geresnė, kuomet virinama per 3 val. das arba per naktį. Vartok "dubeltą" puodą, ant mažios ugnies arba be ugnies virtuvą (fireless cooker).

Del avižinės košės vartok $2\frac{1}{2}$ puoduko avižinių kruopų, $2\frac{1}{2}$ šaukštukų druskos, 5 ar 6 puodukus vandens. Užvirink vandenį. Įmaišyk pamazų avižines kruopas į verdantį vandenį ir virink vieną valandą arba per naktį.

Valgyk košę su pienu arba siropu arba sviestu arba užvaduotojais sviesto. Jums nereikia duonos prie to.

Galima daug kornų arba avižinės košės išvirti vienu kartu. Nevartojama dalis gali būti padėta ištaukuo-

tame bliude ir gali būti laikoma keltą dienų šaltoje vietoje. Ar žinai kaip skani suraikyta ir iškepta avižinė košė yra?

Vieton pusryčių valgių, gali valgyt duoną, ypač vieną iš karės duonų. Kornų duona ir pienas yra labai skanu.

Vartok Pieną.

Pienas yra labai geras maistas. Kvorta nenugriebto pieno turi tiek pat maistingumo, kaip svaras liesios mėsos.

Pienas, ypač reikalingas vaikams, kad pagelbėti jiems augti tvirtais ir užsilaikyti sveikais. Jis geras del užaugusių, taipgi. Duok kiekvienam vaikui bent stiklą pusryčių. Gerk karštą ar šaltą arba vartok su koše ar išvirkle jame kokao (cocoa). Nors ir kalna butų aukšta, pienas yra paliginamai pigus maistas vaikams.

Neduok kavos nė arbatos vaikams; tai nėra maistas. Tegul užaugusieji juos geria, jeigu nori, bet neduok vaikams jų nė paragauti. Vaikų gėrimas yra pienas.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC. REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, of "Moterų Dirva" published monthly at Chicago, Ill. for October, 1922, State of Illinois, County of Cook.

Before me, a Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared Mrs. Mary Vaičiūnas, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that she is the Business Manager of the "Moterų Dirva" and that the following is, to the best of her knowledge and belief, a true statement of the ownership, management of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher Lithuanian R. C. Women's Alliance of America: Editor Mrs. Antoinet-

te Nauseda, 917 W. 33rd St., Chicago, Ill. Managing Editor Mrs. Antoinette Nauseda, 917 W. 33rd St., Chicago, Ill., Business Manager, Mrs. Mary Vaičiūnas, 442 Leonard St., Grand Rapids, Mich.

2. That the owners are:

Lithuanian Roman Catholic Women's Alliance of America. Miss Mary Jokubaite, Pres., 449 East St., New Haven, Conn., Mrs. Mary Vaičiūnas, Secretary, 442 Leonard St., Grand Rapids, Mich., Miss Mary Brenza, Treas. 923 W. Garfield Boulevard, Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent of more of total amount of bonds, mortgages, or securities are:

None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the

stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds of other securities than as so stated by her.

Mrs. MARY VAICIUNAS,
Mrs. ANTOINETTE H. NAUSEDA.

Sworn to and subscribed before me this
25th day of September, 1922.
(My commission expires October 3, 1922).

"MOTERŲ DIRVOS"

TURINYS, UŽ SPALIO MĖN., 1922 M.

1. Apie vienybę, Kn. Pr. Jis.	pusl. 1:
2. Vakarai — ar vakariniai kursai? Aida.	" 4.
3. Į darbą sąjungietės, Centro pirm.	" 5.
4. Tamsioji pusė, Ex-Amerikietė.	" 5.
5. Iš Centro raštinės, M. V.	" 8.
6. Netikęs įprotis, Ex-Amerikietė.	" 9.
7. Sielos pančiai nutruko, Rutelė.	" 9.
8. Maudyklės, M. M.	" 12.
9. Ruduo, Žilvitis.	" 13.
10. Saulėleidžio metu, Žilvitis.	" 13.
11. Linksmumas ir nuliudimas.	" 14.
12. Pamažinantis žiuronas, Vilyčia.	" 15.
13. Kas sąjungiečių veikiama:	" 16.
Maine ir Mass. aps. protokolas; Conn. aps. protokolas;	
Koresp. iš: Chicago, Ill., Detroit, Mich., Springfield, Ill., Grand Rapids, Mich., New Haven, Conn.	
14. Patarimai šeimyninkėms.	" 22.
Paveikslai:	
Moterų Sąjungos 42-ra kuopa.	" 10.
P-lė P. Gelažiutė.	" 13.

"MOTERŲ DIRVA"

917 WEST 33rd STREET,

:-:

:-:

CHICAGO, ILL.